

Begrotingsbeschouwing 2025

5 november 2024

Voorzitter:

KERN is alle ambtenaren erkentelijk die het vele werk verricht hebben bij het maken van deze programmabegroting.

De wereld om ons heen wordt geteisterd door oorlogen en natuurrampen. Vandaag zijn de, ongetwijfeld hele spannende, presidentsverkiezingen in Amerika, welk effect de uitslag hiervan op ons zal hebben is nog ongewis. We ontkomen er niet aan hiermee geconfronteerd te worden, we worden razendsnel voorzien van al het nieuws in de wereld. Dichterbij worden we natuurlijk ook op de hoogte gehouden van allerlei ontwikkelingen in de regio en in onze gemeente. Vele van onze inwoners met een smalle beurs kampen met de kosten voor energie en de dagelijkse boodschappen worden steeds maar duurder. *Volgens de nieuwe rekenregels van CBS, Nibud en SCP is er in onze gemeente weinig armoede.* In de commissievergadering sprak de wethouder haar twijfel uit over deze berekening maar kon dit niet onderbouwen. Stichting Vincentius onderbouwt echter wel met cijfers hoe het staat gesteld met de armoede in onze gemeente. Bijna 10% van alle huishoudens in de gemeente Bergen gaat het niet voor de wind en bij het merendeel van de vangnetregelingen hebben we een bereik dat onder het landelijk gemiddelde ligt. KERN vindt het triest dat er geen duidelijkheid is over de actuele mate van armoede binnen onze gemeente en roept het college op om dit schrijnend probleem serieus te nemen en aan te pakken. Is het college hiertoe bereid?

Het is de eerste begrotingsbehandeling bij ons in de gemeente Bergen voor burgemeester Michael Rauner. KERN gaat ervan uit en heeft er vertrouwen in dat hij een positieve impuls gaat geven aan de bestuurscultuur in onze gemeente. We hebben afscheid genomen van Wethouder Martijn Buijsse, hij koos niet voor Bergen, ten faveure van Den Haag. De coalitie vond het, in tegenstelling tot KERN, nodig om verder te gaan met 3 wethouders, ze konden jammerlijk geen kandidaat vinden binnen onze eigen gemeentegrenzen.

Het blijft opvallend stil rondom de ontwikkeling van het Energie Landgoed Wellsmeer, we zijn nog steeds in afwachting van de uitspraak van de Raad van State. Er zijn grote problemen in ons land met de capaciteit van het stroomnet, vertragingen met de aanleg van het netwerk van Boxmeer naar Venray, de ontsluiting naar het ELWM lijkt geen prioriteit te hebben bij de netbeheerder. De onteigening van de pacht is nog geen feit, de pilot met waterstof is afgeblazen, de eerste proefopstelling is niet verwezenlijkt en ga zo maar door. De discussie over Kernenergie, iets dat KERN nooit heeft uitgesloten, gaat op dit moment over waar en wanneer hiermee gestart gaat worden. Het ambitieuze project waar wij als ondernemer gemeente Bergen mee gestart zijn lijkt een stille dood te gaan sterven en het reeds uitgegeven geld en ingezette energie verdwijnt als sneeuw voor de zon door dit te risicovolle project. De verantwoordelijk wethouder verbindt inmiddels zijn lot aan de uitspraak van de Raad van State. KERN is benieuwd hoeveel vertrouwen andere partijen nog hebben in een goede afloop, of het streven om in 2030 energieonafhankelijk te zijn behaald gaat worden.

Bouwen... bouwen...bouwen, roepen we met zijn allen, er zijn wel wat plannen, maar tot nu toe wordt er nog weinig gerealiseerd. KERN hamerde er jarenlang op dat we vaart moesten maken met het bouwen van woningen voor alle doelgroepen. We dreigen de boot te gaan missen waardoor we als gemeente steeds verder achteropraken ten opzichte van de ons omringende gemeenten. Dit zal enorme gevolgen hebben voor de leefbaarheid in onze dorpen. We zien tot september van dit jaar een krimp van ons inwoneraantal van 0,37 procent, een zorgelijke ontwikkeling vindt KERN. De grondprijzen voor woningbouw worden verhoogd, dit is geen stimulans voor woningbouw, is het college niet bereid dit te heroverwegen?

De uitgebreide verbouwing van het gemeentehuis is van start gegaan, KERN zou voor een meer sobere aanpak gekozen hebben en de energie liever stoppen is intensievere samenwerking met de buurgemeenten. De tijd lijkt steeds meer rijp voor een gemeentelijke herindeling, iets waar andere partijen de ogen nog steeds voor blijven sluiten. Een herindeling zou een positieve impuls geven aan onze bestuurskracht, de ambtelijke organisatie zou zich meer kunnen toeleggen op specialisme en minder kwetsbaar zijn. Op vele gebieden werken we al samen met omliggende gemeenten die dezelfde problemen en kansen hebben als wij.

Het parkeerterrein bij het gemeentehuis wordt inmiddels voorzien van zonnecarport, het kost wat, maar dan heb je ook wat! Over smaak valt te

twisten, misschien hadden we hier wel een prijsvraag voor het ontwerp kunnen uitschrijven.

KERN pleit nog steeds voor een passend onderkomen voor de activiteiten die in Aijen ondernomen worden, denk hierbij aan het schuttersgilde, carnaval, de Köpkesmert en als uitvalsbasis bij hoog water. Door getreuzel van het college is het Veerhuis inmiddels verkocht. Hoe gaat het college zich inzetten om samen met het dorp Aijen een oplossing hiervoor te realiseren? KERN vindt dat Aijen recht heeft op een bruisende samenleving met een eigen gemeenschapsvoorziening.

Het Heijmanspark gaat op de schop, KERN is hier tevreden mee. Wat wij voor de bezoekers missen is een passende verlichting in het park. KERN heeft hier eerder voor gepleit en gaat er vanuit dat andere partijen het toejuichen dat we hier een motie voor indienen. **Motie verlichting Heijmanspark.**

De Asseldonk wordt meer en meer een hoofdpijndossier voor de gemeente, het ene na het andere overleg vindt plaats. Verenigingen keren de Asseldonk de rug toe, wanneer komt er duidelijkheid m.b.t. de toekomst van de Asseldonk? Hierbij is te denken welke opties worden overwogen? KERN vraagt zich af wat het alternatief zou kunnen zijn? In hoeverre zijn al we bezig met het afscheid nemen van Optisport? Op het moment dat verplaatsing aan de orde komt, vindt KERN dat de mogelijkheid voor een nieuw zwembad bij het onderzoek betrokken moet worden, dit past bij positieve gezondheid en de gezondste regio, KERN hoort vaak van inwoners dat ze dit ook graag willen. De plannen om een nieuw sportpark te realiseren bij de Venhorst worden voortvarend opgepakt. KERN vraagt zich af waarom we niet het geduld kunnen opbrengen om het onderzoek accommodatiebeleid van de rekenkamer af te wachten. Zijn we alweer vergeten welke problemen er zijn bij de Alverman?

De overheadkosten afval worden vanaf volgend jaar doorberekend in het tarief en er komt een extra tariefsverhoging verblijfsbelasting. Ook de leges zullen binnenkort worden aangepast. In plaats van te kijken of we niet wat zuiniger kunnen zijn in de gemeentelijke uitgaven worden de hogere kosten op het bordje gelegd van onze inwoners en bedrijven. Volgens de nieuwe rekenregels is er in onze gemeente weinig armoede, dus er zit nog ruimte bij onze inwoners zal het college gedacht hebben.

Nog niet zo lang geleden namen we er kennis van dat de drugsproblematiek in onze gemeente grootstedelijke vormen aanneemt. Dit heeft een negatieve uitstraling op onze gemeente. We lijken niet in staat te zijn om hier grip op te

krijgen. De inzet van straatcoaches lijkt niet effectief te zijn, KERN is benieuwd wat de evaluatie zal gaan opleveren.

We hebben afgelopen jaar voor €43.800 een rapport laten schrijven over toekomstgerichte landbouwsystemen in de gemeente Bergen, waaruit nauwelijks verrassende nieuwe ideeën kwamen, alleen de conclusie dat Stichting de Marke door kan om een plan op te stellen voor het optuigen van een boerderij in de Groene Rivier. Met Stichting de Marke is de gemeente destijds een samenwerking aangegaan, omdat we als lokale overheid zelf geen subsidie konden aanvragen voor natuur- en landschapsbeheer. Inmiddels zijn er steeds meer taken op het bordje van De Marke gelegd en is de raad meer op afstand komen te staan. Wat KERN betreft een zorgelijke ontwikkeling. Een van de beoogde taken van deze natuurstichting is om de landbouw meer natuur-inclusief te maken. Natuur-inclusief wordt vaak in een adem genoemd met toekomstbestendig. In de praktijk zien wij juist dat agrariërs die richting pensioen gaan natuur-inclusief zien als een mogelijkheid om het bedrijf af te bouwen en met minder arbeid toch het inkomen op peil te houden: een soort prepensioen. Dat we met zijn allen hier dubbel aan meebetalen in de vorm van belastingen en stijgende voedselprijzen beseffen we vaak niet. De jonge, toekomstige boeren in onze gemeente willen juist innoveren en schaal vergroten. Wil de agrarische sector nog toekomst hebben in Bergen dan verdienen deze ook onze aandacht.

Sinds jaar en dag genieten jeugdbewegingen in de zomermaanden van onze bossen als ze hun kamp daar opslaan. Bergen heeft een traditie in het ontvangen van deze jeugd met hun begeleiding. Stichting de Marke gaat op advies van de gemeente Bergen deze kampterreinen sluiten. KERN vindt het onbestaanbaar dat dit gaat gebeuren. We zijn benieuwd of andere partijen dit met KERN eens zijn.

De aankleding van de ovonde heeft al altijd vragen opgeroepen bij verschillende partijen. KERN verwacht dat we met de huidige inrichting veel eerder dan het Maasheggenlandschap kans maken op de status van Unesco Biosphere en we laten daarbij graag de kritische vragen hierover aan het CDA over.

KERN vindt dat we als raad ons niet te veel met regelgeving en ad-hocbeleid moeten bezighouden waarbij we beperkingen opleggen aan onze inwoners en bedrijven maar vooral moeten kijken waar de behoeftes liggen, waar we moeten bijsturen en waar de kansen liggen.

Onze gemeente heeft een geïsoleerde ligging, de vergrijzing en ontgroening is een feit en het ondernemersklimaat is matig. Wij vinden dat we met al onze energie in deze omgeving juist op zoek moeten gaan naar de kansen en onze inwoners en ondernemers die hiervoor ideeën aandragen de ruimte moeten bieden.

Wat ons betreft mag Bergen geen gemeente worden die langzaam indut maar juist een gemeente met een bruisende samenleving en in de toekomst wellicht in een groter verband.

KERN wil zich daarvoor inzetten en staat open voor ideeën.